Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

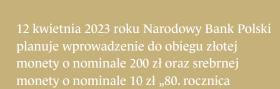
- nominał
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji



Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerem 22 185 17 05. Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.



Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość polskiego pieniądza



## Stanisław Wojciechowski



## Stanisław Wojciechowski

4 kwietnia 2023 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł "Stanisław Wojciechowski".

Stanisław Wojciechowski urodził się w 1869 r. w Kaliszu w zubożałej rodzinie szlacheckiej.

W 1888 r. rozpoczął studia na Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim, gdzie wstąpił do tajnego Związku Młodzieży Polskiej "Zet" założonego przez emigracyjną Ligę Polską. Od 1890 r. należał do Centralizacji (władz naczelnych) Zetu. Niemal równocześnie został także członkiem Zjednoczenia Robotniczego. Pozostawał wówczas pod dużym wpływem Edwarda Abramowskiego i jego filozofii. W 1892 r. zmuszony do emigracji współtworzył Związek Zagraniczny Socjalistów Polskich i Polską Partię Socjalistyczną, a jako emisariusz na kraj formował konspiracyjną PPS i współredagował 25 numerów "Robotnika". W czasie rewolucji 1905 r. zrezygnował z członkostwa w partii kierowanej przez "młodych", którzy wykreślili z programu postulat walki o niepodległość, i wycofał się z działalności konspiracyjnej.

Jeszcze w 1899 r. ożenił się z Marią Kiersnowską, z którą miał dwójke dzieci – Edmunda i Zofie (wyszła za maż za Władysława Jana Grabskiego, syna Władysława). W 1906 r. osiadł w Warszawie, gdzie współtworzył ruch spółdzielczy. Doprowadził do założenia Warszawskiego Związku Stowarzyszeń Spożywczych, którego był dyrektorem w latach 1911–1915. Był także redaktorem czasopisma "Społem". W 1914 r., po wybuchu wojny, został członkiem Centralnego Komitetu Obywatelskiego miasta Warszawy i Komitetu Narodowego Polskiego, a po wyjeździe na wschód w 1915 r. – Centralnego Komitetu Obywatelskiego Królestwa Polskiego w Rosji. Tam współpracował ściśle z późniejszym premierem i przyjacielem Władysławem Grabskim z tajnej Ligi Narodowej, niosąc pomoc uchodźcom. Po wybuchu rewolucji lutowej w Rosji stanał na czele Rady Polskiej Zjednoczenia Międzypartyjnego, zdominowanej przez narodowych demokratów.

Po powrocie do Polski, od stycznia 1919 r. zasiadał w gabinecie Ignacego J. Paderewskiego (następnie Leopolda Skulskiego) jako minister spraw wewnętrznych. Zaangażował się w przygotowanie projektu konstytucji, zorganizował resort, administrację państwowa i samorządową oraz policję państwowa.

W 1921 r. wstąpił do PSL "Piast" i z ramienia tej partii został wybrany w wyborach prezydenckich po śmierci Gabriela Narutowicza. Jako prezydent w latach 1922–1926 musiał gasić



## Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000 stempel: lustrzany średnica: 32,00 mm masa: 14,14 g

brzeg (bok): gładki

nakład: do 10 000 szt.



Projektant: Dominika Karpińska-Kopiec

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

liczne konflikty polityczne i partyjne. Okazał się stanowczy, gdy 12 maja 1926 r. na moście Poniatowskiego w Warszawie stanął twarzą w twarz z Piłsudskim i towarzyszącymi mu oficerami. "Stoję na straży honoru Wojska Polskiego, reprezentuję tutaj Polskę" – miał mu powiedzieć, zastępując drogę do budynków urzędów konstytucyjnych. Wobec przedłużających się walk w stolicy podał się do dymisji. W okresie rządów sanacji ponownie działał w ruchu spółdzielczym i prowadził wykłady w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz w Szkole Głównej Handlowej. Wydawał też kolejne prace na temat spółdzielczości; pisał wspomnienia.

W czasie II wojny światowej pozostał w Warszawie. W 1941 r. w KL Auschwitz zginął jego syn, zesłany tam wraz z innymi polskimi adwokatami, którzy odmówili okupantowi skreślenia z listy palestry kolegów pochodzenia żydowskiego. Po aresztowaniu syna Niemcy proponowali Wojciechowskiemu podpisanie oświadczenia

lojalności wobec III Rzeszy. Odmówił. Podczas Powstania Warszawskiego omal nie stracił życia wraz z żoną w podpalonym przez Niemców domu rodzinnym. Po upadku Warszawy trafił do obozu w Pruszkowie, a po wojnie zamieszkał wraz z rodziną Grabskich w Gołąbkach nieopodal stolicy. Tam zmarł 9 kwietnia 1953 r. Został pochowany na cmentarzu Powazkowskim.

Na rewersie monety znajdują się: wizerunek Stanisława Wojciechowskiego wraz z faksymile jego podpisu, daty urodzin i śmierci, Order Orła Białego, którym został odznaczony, oraz cytat z wypowiedzi jako prezydenta z 12 maja 1926 r.

Awers monety przedstawia historyczny wizerunek budynku Belwederu.

Jan Żaryn